

Dei egitea

Hezkuntza programa

Planeta Dantzan: Fossile

DBHko lehenengo zikloa

Ingurumen larrialdi/aukera eta dantza

Ingurumen-hezkuntza mugaz gaindi

**Eskabideak aurkezteko epemuga
2021/09/24 (13:00)**

Aurkibidea

TESTUINGURUA	3
HELBURUAK	4
IBILBIDE PEDAGOGIKOA	5
KOMPROMISOAK	6
OSASUN EGOERA	8
NOLA HARTU PARTE?	8
ERANSKINAK	9

TESTUINGURUA

Arazoa Eredu fosil bat

Azken mendean erregai fosilak mundua mugitzen duen energia-iturria izan dira. Hala ere, horien errekuntzak Negutegi Efectuko Gasen isurpenak handitzea ekarri du, eta gas horien ondorioz Klima Aldaketa dugu, ingurumen larrialdiaren sintometako bat, bioaniztasunaren galera, ingurumen-gatazka eta abarrekin batera.

Pertsonak biziaren egituraren parte gara, munduan inplikaturik bizi gara. Gure historia fosila bertatik azaleratzen da, gure orainak planeta honetatik edaten du, eta, zalantzarik gabe, gure etorkizun hurbila ere bertatik arnastu eta elikatuko da. Eta planetarekin eratuko da.

Premiazkoa da hori ulertzea. Baina ez da hori bakarrik. Gure bizitzako bazter guztietan ere aplikatu behar dugu. Eta aplikatu duen orok bere aldaketa gainerakoekin partekatu dezala, bere zailtasunak ere transmitituz. Guztiok sortu, ikasi eta dantzatzeko etorkizun hori elkarrekin zabaldu dezagun.

Planeta dantzan programa- Fossile

Dantza eta ingurumen-hezkuntza uztartzen dituen ibilbide pedagogiko bat

2018an, Mallandain Ballet Biarritz taldeak, Iruñeko Udaleko Ingurumen Hezkuntzako Lantaldeak eta Donostiako Cristina Enea fundazioak bat egin zuten ibilbide pedagogiko berritzaile bat diseinatzeko.

Malandain Ballet-en errepertorioaren obretatik abiatuta, orduz geroztik, ikasturtez ikasturte, Akitania Berria-Euskadi-Nafarroa Euroeskuialdearen laguntza paregabearekin, itxuraz urrun dauden munduetara hurbiltzen dituzten ibilbideak eta baliabideak eskaini zaizkie ikasleei: dantzarena eta ingurumen- eta gizarte-arazoena.

Fossile dugu ikasturte honetarako inspirazio izanen den koreografia, eta ingurumen arloko sensibilizazioa eta klima larrialdia eta horri erantzuteko beharra izanen ditu ardatz.

Programaren **helburu nagusia** da DBHko lehen zikloko ikasleak kontzientziatzea planeta osasuntsu eta funtzionala edukitzeko dugun behar sakonaren inguruan, bai eta hori zauritzen duen ingurumen-krisiaren aurrean izan daitezkeen alternatibak erakustea ere. Proiektu honek honako **etapa** hauek ditu (ikus taula aurrerago):

1. Unitate didaktikoa, eskuragarri ikasgelan erabiltzeko ikasturtean zehar.
2. Eskolendako emanaldi bat zeinean, *Fossile* obra ezagutzeaz gain, ikasleek aukera izanen dute Malandain Balleteko dantzariekin solasaldian aritzeko (2021eko urriaren 13 edo 14an).
3. Prestakuntza-lantegi mistoa, ingurumenaren arloko ekarpenak eta koreografikoak biltzen dituen (2. hiruhilekoan egitekoa).
4. Prestakuntzako koreografia-lantegia, Malandain Balleteko dantzari batek zuzendua (2. hiruhilekoan egitekoa).

HELBURUAK

- Bigarren Hezkuntzako lehen zikloko ikasleak kontzientziatzea planeta osasuntsu eta funtzionala edukitzeko dugun beharrari buruz (Ekodependentzia).
- Gogoeta egitea gure eguneroko kontzientziaren eta behar horren artean dagoen aldeari buruz, bai eta horrek dakarren arriskuei buruz ere (Ingurumen larrialdia).
- Modu kritikoan aztertzea ingurumen egoera, horren zergatiak eta arduradunak (Interdependentzia).
- Horren aurrean jarrera sortzaileak, ausartak eta proaktiboak sustatzea.
- Urrun dauden diziplina eta hizkuntzak batzea, dantza eta ingurumen-hezkuntza kasu.
- Ikasleak dantzaren munduan sarraraztea, arte-, adierazpen- eta komunikazio-baliabide gisa.
- Elkarlanaren ahalmena lantzea ingurumen-erronken aurrean, nazionalitate-, hizkuntza- eta ogibide-aniztasunetik abiatuta.

IBILBIDE PEDAGOGIKOA

Unitate didaktikoa

(Ikasturte osoan eskuragarri)

Ikastetxeek unitate didaktiko bat izanen dute ikasgelan ingurumenari buruzko alderdiak lantzeko. 5 jarduera ditu, guztiak ikasgelan bertan egiteko modukoak. **Hiru jarduera derrigorrezkoak izanen dira** (1., 3. eta 5. jarduerak. Hala ere, unitate didaktiko osoa aprobetxatzera gonbidatzen da). Ikusi jardueren laburpena Eranskinean.

Eskolendako emanaldia

Taldeak *Fossile* obraren emanaldi batera joanen dira, Donostiako Victoria Eugenia antzokian (Donostia).

Obrak mahai gainean jartzen ditu, modu artistikoan, planetaren, gizateriaren eta gaur egungo ingurumen larrialdiaren arteko loturak. Amaitzeko, solasaldi bat izanen da balet konpainiako kide batzuekin.

Hizkuntzak: frantsesa, euskara eta gaztelania.

Tokia: Donostiako Victoria Eugenia antzokia.

Iraupena: 70 minutu (+joan-etorriak, eta abar).

Datak: 2021eko urriaren 13 edo 14a.

Prestakuntza-lantegi mistoa Dantza eta ingurumen-hezkuntza

Gaur egungo ekoizpen- eta kontsumo-ereduari buruzko gogoeta. Metodologia mistoa izanen da:

1. Ingurumen-hezitzaile batek programa eta ingurumenari lotutako problematika aurkeztuko dizkie ikasleei.
2. Koreografia-monitore batek dantzarekin lehenengo hurbilpen bat eskainiko die.

Hizkuntzak: euskara edo gaztelania eta frantsesa.

Lekua: ikastetxeko ikasgela bat, dantzarako egokitua.

Iraupena: 2 ordu talde bakoitzeko.

Datak: 2. hiruhilekoan egitekoa. Datak 1. hiruhilekoan zehar zehaztuko dira.

Prestakuntzako koreografia- lantegia

Koreografia-monitore batek modu praktikoan sakonduko du, taldean, *Fossile* obran ikusi zutenaren gainean.

Hizkuntzak: gaztelania eta frantsesa.

Lekua: ikastetxeko ikasgela bat, dantzarako egokitua.

Iraupena: 2 ordu talde bakoitzeko.

Datak: 2. hiruhilekoan egitekoa.

Datak 1. hiruhilekoan zehar zehaztuko dira.

KONPROMISOAK

Programan parte-hartzeak alde bakoitzak honako konpromiso hauek onartzea eskatzen du:

Ingurumen Hezkuntzako Lantaldearen konpromisoak (IHL)	Ikastetxearen konpromisoak
<p>1. Programaren akonpainamendua: IHLk ikastetxeei laguntza emateko konpromisoa hartzen du programa abiatzean, hainbat bideren bidez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Lantaldearekin harremanetan jartzeko:</u> <ul style="list-style-type: none"> - 948 420 984 telefonoa - e-maila: educacionambiental@pamplona.es • <u>Hasierako eta amaierako bilerak</u> programa aurkezteko, aholkularitza emateko eta ebaluazioa egiteko. <p>2. Gastuak: jarduera guztiak Iruñeko Udalak finantzatuko ditu, edo Euroeskualdearekin batera kofinantzatuko.</p>	<p>1. Ikastetxeko zuzendaritza-taldearen babesa programan engaiatzeari.</p> <p>2. Irakasleak engaiatzea: pertsona bat izanen da koordinatzailea ikastetxean eta solaskidea Ingurumen Hezkuntzako Lantaldearekin. Horretaz gain, ikastetxearen proposamenak barne hartzen badu zenbait irakaslek, irakasgaik edo departamentuk parte hartzea, lanbatzorde bat osatu beharko da, eta hori Lantaldearekin elkartuko da programaren jarraipena egiteko.</p> <p>3. Hasierako bilera: irailak 30, osteguna, 13:00.</p> <p>4. Ibilbide pedagogikoaren etapa guztiak egiteko konpromisoa.</p> <p>5. Unitate Didaktikoa: UDko hiru jarduera egitea, gutxienez (1., 3. eta 5. jarduerak, "Sentsibilizazio ekintza").</p> <p>6. Ebaluazioa: irakasleek ikasleekin batera egingen dute jardueren ebaluazioa, amaitu eta gero. Horretaz gain, amaierako ebaluazio-saioa egingen da Ingurumen Hezkuntzako Lantaldearen eta irakasleen artean.</p>

OSASUN EGOERA

- Prestakuntza-lantegiek osasun-egoerari egokitutako protokoloak izanen dituzte, hala lurralde bakoitzeko egoeraren nola lantegia noiz egin eta data horien arabera egokituta.
- Lantegi horiek burbuila-taldeetan egingen dira.
- Ikastetxeek areto bat, kiroldegi bat edo lantegia behar bezalako balditzetan egiteko aukera ematen duen antzekoren bat izan beharko dute (espazioa, aireztapena, lotura eta musika-ekipoa, etab.).
- Programa lurralde bakoitzaren egoerara eta une bakoitzera egokitu beharko da. Osasun-araudia dela-eta beharrezkoa bada, fase bat edo zenbait aldatuko dira, edo horietarako alternatibak bilatuko dira.

NOLA HARTU PARTE?

Hartzaileak

Programa hau Iruñeko Udalerriko ikastetxeetako **Bigarren Hezkuntzako** lehenengo hiru mailetakoa irakasle eta ikasleei zuzentzen da.

Hautatzeko irizpideak

Hautaketa Ingurumen Hezkuntzako Lantaldeak egingen du, eta horren emaitza ikastetxe eskatzaile guztiei jakinaraziko die.

Hona hemen hautatzeko irizpideak:

- Iruñeko Udalerrian kokatuta egonda Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikastetxeek bakarrik izanen dute programan parte hartzeko aukera.
- Hurrenkera honen arabera lehenetsiko dira: ikastetxe publikoak, itunduak eta pribatuak. (10 puntu gehienez)
- Ikastetxeko ikasmaita osoak parte hartzea baloratuko da, bere linearekin bat. Hau da, ikastetxe batek DBHko 2. mailako ikasleekin parte hartzea eskatzen badu, eta ikastetxe horretan maila horretako 5 talde badira, baloratuko da 5 taldeekin parte hartzea eskatzea. (20 puntu gehienez)
- Baloratuko da zenbait ikasgairen inplikazioa eta konpromisoa programa garatzeko. Inplikazio hori memorian zehaztu beharko da (50 puntu gehienez).
- Baloratuko da zentroak lehenengo aldiz parte hartzea Iruñeko Udalaren koreografia-, ingurumen- eta hezkuntza-proiektu batean (10 puntu gehienez).

Programaren beraren mugak direla-eta, jasotako eskaera guztietatik gehienez 15 talde aukeratzeko ahalko dira.

Eskaerak

Programan parte hartzeko eskabideak aurkezteko epea 2021eko irailaren 6an (astelehena) hasi eta **irailaren 24an (ostirala) amaituko da, 13:00etan.**

Izena emateko orriak posta elektronikoz bidali beharko dira helbide honetara:

educacionambiental@pamplona.es

Eskaerarekin batera honako agiri hauek aurkeztuko dira:

- Izena emateko fitxa (ikastetxe bakoitzeko bat). (ikus eranskina).
- Ikastetxearen justifikazio-memoria (ikus eranskina).

Eskaerarako dokumentuak (eranskina) **e-mailari erantsita bidali beharko dira** deskargatu ahal izateko, ez esteka gisa (docs, google, drive...).

Bidali ondoren, **Ingurumen Hezkuntzako Lantaldeak eskaera behar bezala heldu dela egiaztatuko du.** Egiaztapen hori jaso ezean, jarri harremanetan Ingurumen Hezkuntzako Lantaldearekin 948 420 984 telefonoaren bidez.

Ayuntamiento de
Pamplona | Iruñeko
Udala

 malandain
ballet | biarritz

ERANSKINA

Unitate Didaktikoko jardueren laburpena

01. jarduera	FUNTSEZKO GAUZAK (iraupena: Saio 1 edo 2)
Derrigorrezko jarduera Ikasleek gogoeta eginen dute bizitzarako funtsezkoak diren beharrei buruz, eta aztertu horri eragiten dioten faktoreak eta zer puntutaraino diren ikusgarriak merkataritza-markekin alderatuta.	
02. jarduera	BIZITZA EZ DA MARKA BAT (iraupena: Saio bat)
Jarduera honetan publizitateak eta kontsumoak gure iruditerian duen eragina aztertuko da, eta ikusiko da nola moldatzen duen horrek gure jokabidea.	
03. jarduera	BIOGRAFIAK: GAUZEN BIZITZA (iraupena: Saio 1 edo 2)
Derrigorrezko jarduera Erabiltzen dugun gauza orok beste pertsona, lanbide eta errealitate batzuekin lotzen gaitu. Zer prozesuri jarraitzen diote, guregana iritsi aurretik, egunero erabiltzen ditugun gauzek edo arnasten dugun aireak? Zertan dira desberdinak ekoizten, erabiltzen eta baztertzen ditugun gauzak eta naturako zikloak? Horrek guztiak ingurumen-arazoetarako soluzioak inspira al diezazkiguke?	
04. jarduera	Sare arduratsua (iraupena: Saio bat)
Kontsumitzaile garen heinean, ustez erabat ezberdinak diren errealitateetara lotuta gaude. Horrek agerian uzten digu aldatzeko dugun gaitasunaren dimentsio bat: zenbat eta zer erosten dugun alda dezakegu, iturria itxi, eta abar. Baina, nahikoa al dira ekintza horiek? Zer erakunde, araudi eta harremanek egituratzen dute gaur egun ezagutzen dugun mundua? Zer motibazio ditu eragile bakoitzak? Zenbaterainoko aldaketa egin behar da? Zer mailatan? Zer eginkizun dugu guk horretan guztian?	
05. jarduera	SENTSIBILIZAZIO-JARDUERA (Iraupena: Irakasleen irizpidearen arabera).
Derrigorrezko jarduera Behin aurreko jarduerak eginda, ikasleak informazioaren xede (hartzaile) izatetik informazioaren subjektu (igorle) izatera pasa daitezke. Kontzientziazio-kanpaina bat diseinatu eta eginen da Ingurumen larrialdiari, haren ondorioei eta har daitezkeen konponbideei buruz. Irakasleen irizpidearen arabera geratuko da zer publikorentzat antolatu kanpaina, zenbat baliabide erabili, etab. Ikastetxeek sortutako materiala ikusgai jar daiteke programaren webgunean eta horren erakusketa ibiltarian.	

Sentsibilizazio-jarduera

Unitate Didaktikoaren amaieran, ikastetxeak konpromisoa hartzen du ingurumen larrialdiari, haren ondorioei zein izan daitezkeen irtenbideei buruzko ekintza bat planteatu eta egiteko. Jarduketa horrek sormenezkoa eta irekia izan behar du. Izan daiteke konpromiso bat (Nire kontsumo-maila murrizten dut), edo esku-hartze bat espazio publiko batean. Artelan bat egin daiteke (eskultura bat, koreografia bat, performance bat, etab.), edo adibide praktikoak egin (erakusketa bat, kartelak, Ikasketa eta Zerbitzua, Trashtag Challenge...).

Hala sormen prozesua nola emaitza dokumentatu behar dira argazki-erreportaje, idatzizko memoria, bideo edo bestelako bitarteko baten bidez, jarduketatik beretik harago aukera izateko aurrerago hura hedatu eta partekatzeko, haren bizitza erabilgarria luzatuz. Ideia ez da erabilera bakarreko ekintzak sortzea, baizik eta ekintza originalak eta berrerabilgarriak egitea.

Ikastetxe bakoitzean izan daitezkeen egoeren aniztasuna kontuan hartuta, aukera dago ekintza bera egiteko parte hartzen duten talde guztietan, edo ekintza ezberdin bat egiteko talde bakoitzean. Prozesuaren eta ekintzaren iraupena ere aldatu daiteke, baina azken etapa hori derrigorrez bete beharko dute parte hartzen dute talde guztiek.

Planeta dantzan programaren baitan webgune bat eta erakusketa bat eginen dira, non erakutsiko baitira parte hartu duten ikastetxeek egindako sentsibilizazio lanetako batzuk.

IKASTETXEAREN JUSTIFIKAZIO-MEMORIA

Txosten horrek azaldu beharko du, hautaketa-irizpideak kontuan hartuta, ikastetxearen egokitasuna programa honetarako (2 orrialde gehienez).

Empty space for the justification report content.

LAN BATZORDEA / TALDE ERAGILEA

Ikastetxearen proposamenean parte hartzen badute zenbait irakaslek, irakasgaik edo departamentuk, lan-batzorde bat osatu beharko da, eta hori Lantaldearekin elkartuko da programaren jarraipena egiteko.

IZENA	KARGUA / IRAKASGAIA